



Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Barna Albert István-U8XD3N

**Hercegszántó község vizsgálata a fejlesztési lehetőségek
tükrében**

Gödöllő

2024

Hercegszántónak a korábbi években egyre sokasodó és nehezedő **problémákkal** kell szembenéznie, fő példaként a munkalehetőségek hiánya és az elvándorlás, valamint természetes fogyás. Szakdolgozatomban ezekre a problémákra szerettem volna rávilágítani és tudásom szerint megoldást találni rájuk.

Dolgozatom **szakirodalmi részében** a terület- és városfejlesztés rejtelseiben mélyedtem el, feltárva e fontos terület fogalmát, jellemzőit és céljait. Emellett kitértem az Európai Unió regionális politikájára, megvilágítva annak szerepét a terület- és városfejlesztés alakításában, valamint a különböző régiókra és Magyarországra gyakorolt hatását. A magyarországi kontextusban megvizsgáltam a NUTS- rendszert és annak jelentőségét az országban, átfogó elemzést nyújtva a terület- és városfejlesztési kezdeményezések irányításában betöltött szerepéről. További a szakirodalmi áttekintési részem Hercegszántó községének szenteltem. Részleteztem földrajzi elhelyezkedését, elmélyedtem történelmi háttérében, és elemzést nyújtottam jelenlegi gazdasági helyzetéről. Ezen túlmenően kiemeltem a település turisztikai vonzerejét.

Annak érdekében, hogy kutatásomhoz átfogó képet kapjak Hercegszántóról, **két különböző vizsgálati módszert alkalmaztam**. Az első módszer során személyes interjút készítettem Sindler Lászlóval és Reusz Gáborral. E mélyinterjúk során elsősorban a község pénzügyi helyzetét, lehetőségeit, a rövid távú fejlesztési célokat, Hercegszántó infrastruktúráját, a környezetbarát és fenntartható fejlődés támogatását, illetve a lakosság életminőségének javítását célzó kezdeményezéseket kívántam megismerni. Kutatásom második részében a szekunder kutatás területére tértem át. Szekunder kutatási részemben a KSH és TEIR által feltöltött adatokból végeztem számításokat és készítettem diagrammokat, táblázatokat 10 éves távlatban. Elemzésemben az általam ítélt legfontosabb demográfiai, gazdasági és infrastrukturális mutatók elemzésére összpontosítottam. Ez a két különböző módszer, a primer és a szekunder kutatás lehetővé tette számomra, hogy átfogó és részletes képet alkossak a településről, értékes betekintést nyújtva annak jelenlegi állapotába és jövőbeli fejlődési lehetőségeibe.

Szakdolgozatomban **három hipotézist** határoztam meg, amiből mind három beigazolódott. **Első hipotézisem** miszerint Hercegszántón az egyik legnagyobb gondot a munkalehetőségek hiánya okozza a kérdőívemre érkezett válaszok egyértelműen alátámasztják. Fő kitörési pontot munkalehetőségek teremtésére elsősorban a Mohács-Duna híd és a déli elkerülő megépítése által nyújtott lehetőségek jelenthetnek. Ezek a projektek egyedülálló lehetőséget kínálnak a munkahelyteremtésre és a gazdasági fejlődésre a térségben. E

lehetőségek kiaknázásával Hercegszántó pozitív átalakuláson mehet keresztül a foglalkoztatás és az általános gazdasági növekedés tekintetében is. Egyértelmű, hogy ezek az infrastrukturális projektek katalizátorként szolgálhatnak a közösségben a munkahelyhiány sürgető problémájának kezelésében.

Második hipotézisemként azt fogalmaztam meg, hogy Hercegszántó pénzügyi helyzete stabilnak mondható, a fenntartáshoz megfelelő, azonban önerőből nem képes nagyobb volumenű beruházásokra. A hipotézis igaznak bizonyult, amit az interjúmra kapott válaszok és a szekunder kutatási eredményeim egyaránt alátámasztanak. Az adóbevételek és bérleti díjak révén a település képes finanszírozni a napi feladatokat, mint például a dologi kiadások, önkormányzati épületek fenntartása és önkormányzati dolgozók fizetése. Ugyanakkor arra is rávilágított, hogy a jelenlegi források nem elegendőek a nagyobb infrastrukturális projekteket, például új közintézmények építését vagy jelentős fejlesztések végrehajtását megvalósítani. A szekunder kutatásaim során gyűjtött adatok is megerősítették ezt a képet. A KSH és a TEIR adatai alapján egyértelmű, hogy a település pénzügyi keretei szűkösek, és a nagyobb léptékű fejlesztésekhez elengedhetetlen külső források bevonása. Ezek az adatok hangsúlyozzák, hogy a község pénzügyi stabilitása nem elegendő ahhoz, hogy önerőből megvalósítson olyan projekteket, amelyek a község hosszú távú fejlődését szolgálnák. Ez a helyzet kiemeli a fenntartható fejlődés érdekében tett erőfeszítések szükségességét, amelyek a helyi közösség bevonásával és a külső támogatások keresésével valósulhatnak meg. Hercegszántó jövőbeli fejlődése érdekében fontos, hogy az önkormányzat aktívan keressen olyan pályázati lehetőségeket és partnerségeket, amelyek segítségével a község önerőből elérhetetlen beruházások megvalósítására is lehetőséget kap.

Megerősítést nyert a **harmadik és egyben utolsó hipotézisem** is, amely szerint a népesség elvándorlása és természetes fogyása az elmúlt években drasztikusan megnövekedett. Demográfiai számításaim egyértelműen alátámasztják ezt a nyugtalanító tendenciát. E jelenség elsődleges mozgatórugója a lakosság munkalehetőségek hiánya miatti elköltözése, továbbá a fiatalok szociális életre való lehetőségek hiánya. Ismét szilárd meggyőződésem, hogy a Mohács-Duna híd és a déli elkerülő út megépítése kulcsszerepet játszhat ezeknek az égető problémáknak a kezelésében.